

Generellt direktiv i Tobaksärenden

Följande är ett förslag för att underlätta och snabba på utredningstider för tobaksärenden i anledning av tillsynsärenden.

Vilka utredningsåtgärder som ska vara gjorda innan ärendet lottas in till åklagare! (Endast när det gäller tillsynsärenden)

- Vid behov red ut skatteplikten. Röktobak? (Skatteverket Ludvika)
- Korrekta beslagsprotokoll (om protokollen ändrats eller bytt nr ska detta framgå av PM)
- Fotokollage med angivande av
  1. Vilken sorts tobak (cigaretter, röktobak etc.)
  2. Beslagsnummer
  3. Antal (cigaretter och förpackning samt vikt när det gäller röktobak). Viktigt att tydligt hur många limpör, askar, respektive lösa cigaretter.
  4. Vilket brott som är aktuellt (befattning med punktskattepliktig vara, smuggelgoods, tobakslag, tobaksskattelag)
  5. Förklarande text till ovan brottsrubricering (förklarande text om ev. felaktigheter och/eller ursprung t.ex. felaktig varningstext, ursprungsland, felstavning m.m.). Ange vilket språk varningstexten är skriven på.
  6. Sammanställning, i slutet av fotokollaget skall det finnas en sammanställning med angivande av totala mängder. (Cigaretter i antal cigaretter).

För exempel på fotokollage se bifogat ärende 1200-K178885-10 s 10-53 (exemplet är inte facit utan just ett exempel så om någon av ovan punkter inte finns med i exemplet innebär detta inte att man kan ignorera sådan punkt)

Om samma sorts tobak (fabrikat och sort) finns under flera punkter i beslagsprotokollet kan man hänvisa men detta förutsätter att det är samma saker som skulle ha angetts under p 1-5 ovan.

Fota varje sida av varje sorts tobak (inte varje paket). Man ska tydligt kunna "läsa" texten på fotot. Fotografera även eventuella kartonger, frakthandlingar etc.

- Om varningstexten är det omtvistade, så bör PM finnas från kontakt med Folkhälsomyndigheten, (*se exempelärendet 1200-K178885-10*)
- Skattesatser från aktuellt år (*se exempelärendet 1200-K178885-10 s 5*)

-
- Dokumentation från tillsyn och husrannsakan. Foton, PM etc. Foton bör tas på beslaget innan det flyttas så man ser hur om de varit dolt eller synligt för kunder.
  - Utdrag utvisande vem som är näringsidkare för aktuellt näringsställe.
  - Intyg från Skatteverket (Ludvikakontoret) om aktuell näringsidkare erlagt punktskatt.
  - Kontrollera med kommunen om föreläggande eller förbud utfärdats mot näringsidkaren, se 27 a § tobakslagen, redovisa i PM form. Om kommunen utfärdat vitesföreläggande eller ett vitesförbud och något av dessa överträtts ska inte dömas till ansvar enligt tobakslagen dock kan fortfarande ansvar utdömas enligt annan lag!
  - Om förhör är hållna med misstänkt/vittne så ska dessa bifogas utredningshandling vid inlottning.

Efter att dessa åtgärder i vidtagna kan ärendet lottas in till åklagare som då tar ställning till om det ska delges personansvar/företagsbot eller båda.

Det är viktigt att betona att dessa ärenden, vad gäller befattningsbrotten, är att jämföra med ett häleribrott. Vi måste således visa på ett förbrott. Skillnaden från häleri är att vi måste visa om tobakens ursprung är inom EU (punktskattebrott) eller utom EU (smugglingsbrott) varför fotokollaget är den centrala bevisningen.

Slutligen något kort om **ringa brott**:

När det gäller gränsen för ringa brott så har man på Malmökammaren tidigare haft en oskriven gräns på ca 1000 cigg eller 1 kg tobak. Det ska göras en helhetsbedömning och vad jag förstår så är det svårt att anse brottet vara ringa om det sker i näringsverksamhet, alltså att en näringsidkare säljer insmugglade varor i sin butik för att tjäna pengar.

I en dom från Lunds TR i juni 2016 (B369-16) har tingsrätten ansett att 860 cigg samt 1400 g tobak inte varit ringa brott.

Om det inte rör sig om rent enstaka cigaretter är det således min bedömning i nuläget att det inte är ringa brott om säljs i näringsverksamhet.

Lina Wiktor

Bilagor: Exempel FUP, Exemplet intyg från Skatteverket (separat dokument)

Företagsbot

Vid brott som skett i näringsverksamhet är huvudregeln att näringsidkaren ska åläggas företagsbot. I de fall med en person som i sin jourbutik säljer ”fulcigarett” är det min bedömning att man ska lagföra den som sålt personligen samt ålägga näringsidkaren företagsbot. Undantag är om brottet skett av oaktsamhet (vilket inte är fallet om näringsidkaren själv sålt) då åtalsprövning ska ske. I sådant fall kan det bli aktuellt att endast ålägga företagsbot.

Det är därför viktigt att i samband med förhör med den misstänkte även delge grund för talan om företagsbot, se nedan. Företagsbotens storlek behöver inte delges utan den bedömningen gör jag i ett senare skede med beaktande av brottets straffvärde.

Direktiv angående förhör i tobaksärenden avseende delgivning av grund för talan om företagsbot

Frågor som ska tas upp i förhör

1. Företrädaren ska tillfrågas om den själv anser sig vara företrädare, i syfte att man inte senare ska invända att någon annan är företrädare. Om de inte anser sig vara företrädare för firman ska de förklara vem som är det.
2. Delge misstanken om företagsbot. Man ska delge detta precis som till en ”vanlig” misstänkt dvs. förklara vad den bakomliggande misstanken är.

Ex. vid olovlig befattning med punktskattepliktigvara

Grunden för talan om företagsbot är att i er butik X som drivs av firman Y har det förvärvats, förvarats och överlåtit vara (tobaken) som varit föremål för brott som avses i 2-4 §§ skattebrottslagen (1971:69), då brottet begåtts i utövning av näringsverksamhet och då näringsidkaren inte gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten avser åklagaren föra talan om företagsbot mot firman.

Ex vid olovlig befattning med smuggelgods

Grunden för talan om företagsbot är att i er butik X som drivs av firman Y har det förvärvats, förvarats och överlåtit vara (tobaken) som varit föremål för 3-11 §§ smugglingslagen (2000:1225), då brottet begåtts i utövning av näringsverksamhet och då näringsidkaren inte gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten avser åklagaren föra talan om företagsbot mot firman.

3. Ärendet ska genomgåas med företrädaren under förhöret där man ska förklara vad man tagit i beslag, var man gjort beslagen, hur vi vet att aktuell tobak är punktskattepliktig/smuggelgods.

-
4. Företrädaren ska tillfrågas om det stämmer att aktuella tobaksvaror förvarats hos firman och varför.
  5. Företrädaren ska tillfrågas om de kände till att tobaken fanns i butiken/firman.
  6. Företrädaren ska tillfrågas hur tobaken kommit i firmans ägo, var man inhandlat den och av vem och vad man avsåg göra med tobaken. Även om man sålt någon tobak av detta slag. Frågor om inköpskvitto kan uppkomma.
  7. Företrädaren ska slutligen tillfrågas om de anser att näringsidkaren gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten, d.v.s. befatningen med tobaken.